

Septembrie 2023

Această fișă tematică nu obligă Curtea și nu este exhaustivă

Dreptul de vot

Art. 3 (dreptul la alegeri libere) **din Protocolul nr. 1** la [Convenția europeană a drepturilor omului](#):

„Înaltele părți contractante se angajează să organizeze, la intervale rezonabile, alegeri libere cu vot secret, în condițiile care asigură libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ.”

Conform art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, cetățenilor Europei le sunt garantate alegeri libere și democratice.

Deși este limitată la domeniul alegerii „legislativului” și nu oferă un drept nelimitat, protecția europeană a dreptului la alegeri libere are o mare însemnătate. „Conform preambulului la Convenție, drepturile omului și libertățile fundamentale sunt cel mai bine menținute de către «democrația politică efectivă». Deoarece consacră un principiu caracteristic democrației, art. 3 din Protocolul nr. 1 este, prin urmare, de primă importanță în sistemul Convenției.” ([Mathieu-Mohin și Clerfayt împotriva Belgiei](#), hotărârea din 2 martie 1987, pct. 47).

Curtea face o distincție între drepturile electorale „active” și cele „pasive”, respectiv între dreptul de a participa la alegeri ca votant și dreptul de a fi candidat. Aceste drepturi electorale „pasive” beneficiază de un grad mai redus de protecție decât drepturile „active”.

Privarea de drepturile electorale ca parte a cercetării penale

[Labita împotriva Italiei](#)

6 aprilie 2000 (Marea Cameră)

Reclamantul a fost arestat în aprilie 1992 fiind acuzat că este membru al Mafiei, în urma afirmațiilor necoroborate ale unui fost mafiot care a decis să coopereze cu autoritățile. A fost ținut în detenție timp de aproximativ doi ani și șapte luni. După ce a fost achitat, i-au fost impuse măsuri preventive și a fost lipsit de dreptul de vot. S-a plâns, printre altele, de pierderea drepturilor de vot în urma impunerii măsurilor preventive.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. Aceasta a subliniat în special că, fiind o persoană supusă supravegherii speciale a poliției pentru că era suspectat că aparține Mafiei, reclamantul și-a pierdut din oficiu drepturile civice și a fost șters din registrul electoral. Curtea nu a pus la îndoială faptul că suspendarea temporară a drepturilor de vot ale persoanelor împotriva cărora exista proba apartenenței la Mafie urmărea un scop legitim. A observat totuși că, deși măsura specială de supraveghere reclamantului de către poliție a fost impusă, în cauza de față, în timpul procesului, aceasta nu a fost aplicată până la încheierea procesului și la achitarea reclamantului pe motivul că „acesta nu comisese infracțiunea”, probele serioase ale vinovăției reclamantului fiind respinse în cursul procesului. Atunci când numele său a fost șters din registrul electoral, nu au existat probe concrete pe care să se întemeieze bănuiala

că reclamantul făcea parte din Mafie. Curtea nu putea considera măsura ca fiind proporțională.

Vito Sante Santoro împotriva Italiei

1 iulie 2004

În 1994, o instanță de prim grad a dispus ca reclamantul să fie plasat sub supravegherea poliției și supus unor măsuri preventive timp de un an. Instanța a constatat că numeroase plângeri penale au fost formulate împotriva reclamantului. Între 10 ianuarie 1995 și 28 iulie 1995, reclamantul a fost șters din registrul electoral ca urmare a măsurilor speciale și, în decembrie 1995, a fost șters pentru încă un an în vederea unei decizii a poliției de prelungire a supravegherii speciale. În decembrie 1996, Curtea de Casație a hotărât că ordinul de supraveghere specială a reclamantului nu se mai aplica din mai 1995, la un an de la notificare. Ca urmare a măsurilor speciale, reclamantul a fost împiedicat să voteze în alegerile pentru consiliul regional (*Consiglio Regionale*) din aprilie 1995 și în alegerile pentru parlamentul național din aprilie 1996.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. Aceasta a precizat, în special, că trecuseră mai mult de 9 luni între data la care ordonanța de impunere a măsurilor preventive a fost transmisă prefectului și data la care reclamantul a fost privat de drepturi civice. În opinia Curții, o astfel de întârziere era excesivă. Dacă privarea de drepturi civice s-ar fi aplicat la timpul potrivit și pentru perioada legală de un an, măsura respectivă ar fi încetat înainte de alegerile regionale și cu mult înainte de alegerile parlamentare.

Imposibilitatea anumitor grupuri sau persoane de a vota în alegerile parlamentare

Aziz împotriva Ciprului

22 iunie 2004

Reclamantul s-a plâns că nu i se permisesse înscrierea pe lista electorală, pentru a vota în alegerile parlamentare din 27 mai 2001, pentru că era membru al comunității turco-cipriote. Cererea îi fusese respinsă pe motiv că, în temeiul art. 63 din Constituție, membrii comunității turco-cipriote nu pot fi înscriși pe lista electorală greco-cipriotă.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. Aceasta a considerat că, din cauza situației anormale existente în Cipru începând din 1963 și a vidului legislativ, reclamantul, în calitate de membru al comunității turco-cipriote cu domiciliul în Republica Cipru, a fost lipsit de orice posibilitate de a-și exprima opinia în cadrul alegerii membrilor Camerei Reprezentanților. Prin urmare, însăși esența dreptului său de vot a fost încălcată. Curtea a hotărât, de asemenea, că a fost **încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție **coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1**, constatând o inegalitate de tratament evidentă în exercitarea dreptului în cauză, între membrii comunității turco-cipriot și cei ai comunității greco-cipriote. În acest sens, Curtea a reiterat faptul că statele au o mare libertate de a stabili reguli pentru alegerile parlamentare, însă aceste reguli trebuie justificate rezonabil și obiectiv. Diferența de tratament de care s-a plâns reclamantul, rezultând din faptul că acesta era un turc cipriot, nu putea fi justificată rezonabil și obiectiv, în special în lumina faptului că turcii ciprioți aflați în situația reclamantului fuseseră împiedicați să voteze în orice alegeri parlamentare.

Bakirdzi și E.C. împotriva Ungariei

10 noiembrie 2022

Această cauză se referea la drepturile de vot ale reclamanților, înregistrați drept votanți ai minorităților naționale la alegerile parlamentare din Ungaria din 2014. Reclamanții s-au plâns că sistemul de vot al minorităților naționale echivala cu o discriminare raportată la dreptul lor de vot. Au susținut că, deși intenția autorităților ungare a fost de a promova participarea minorităților naționale în legislativ, sistemul a avut efectul opus, ducând la privarea de drepturi civice a acestora, întrucât listele lor nu aveau nicio perspectivă de a

atinge cota prevăzută. În plus, au susținut că au avut doar posibilitatea de a vota listele minorităților naționale respective și nu de a alege un candidat de pe liste.

Curtea a menționat, în special, că sistemul care a fost instituit pentru a asigura reprezentarea politică a minorităților naționale din Ungaria a dus la limitarea eficacității lor, cu riscul de a reduce, și nu de a spori, diversitatea și participarea minorităților la procesul politic decizional. Curtea s-a îndoit, de asemenea, de faptul că un sistem în care un vot putea fi exprimat numai pentru o anumită listă închisă de candidați (și anume fără posibilitatea de a exprima preferința pentru un anumit candidat sau candidați) și care impunea alegătorilor să renunțe la afilierea de partid pentru a avea reprezentare ca membru al unei minorități asigură „libera exprimare a opiniei poporului cu privire la alegerea corpului legislativ”. În speță, Curtea a constatat că efectul global rezultat din combinarea restrângerilor aplicate drepturilor de vot ale reclamantilor a constituit o **încălcare a art. 3 din Protocolul nr. 1 coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție.

Kovačević împotriva Bosniei și Herțegovinei

29 august 2023¹

Această cauză privea imposibilitatea reclamantului, un resortisant din Bosnia și Herțegovina, din cauza unei combinații de cerințe teritoriale și etnice, de a vota pentru candidații preferați de el în alegerile legislative și alegerile prezidențiale la nivel de stat. Reclamantul se plângea că, din cauza unei combinații de cerințe teritoriale și etnice aplicabile pentru Camera Popoarelor din Adunarea Parlamentară din Bosnia și Herțegovina, acesta ar fi fost în imposibilitatea de a vota pentru candidații preferați de el în cele din urmă alegeri legislative, care au avut loc în 2022. Similar, ar fi fost în imposibilitatea de a vota pentru candidații preferați de el în recente alegeri prezidențiale la nivel de stat din 2022.

Curtea a hotărât că a fost **încălcat art. 1** (interdicția generală a discriminării) **din Protocolul nr. 12** din Convenție în ceea ce privește faptul că reclamantul nu a fost în realitate reprezentat în Camera Popoarelor din Adunarea Parlamentară din Bosnia și Herțegovina și la președinția statului Bosnia și Herțegovina. Curtea a constatat în special că sistemul politic actual a făcut ca reprezentarea etnică să fie mai relevantă decât considerațiile politice, economice, sociale, filosofice și de altă natură și, astfel, a adâncit diviziunile etnice din țară și a subminat caracterul democratic al alegerilor. „Popoarele constitutive” (bosniaci, croați și sârbi) au beneficiat în mod clar de o poziție privilegiată în prezentul sistem.

Refuzul de a permite ca persoanele strămutate în interiorul țării să voteze

Selygenenko și alții împotriva Ucrainei

21 octombrie 2021

Această cauză viza pretinsa negare discriminatorie a votului pentru reclamanti, persoane strămutate în interiorul țării care au fugit de conflictul din Donetsk și din Crimeea și au venit la Kiev în 2014-15, la alegerile locale din Kiev din 2015.

Curtea a hotărât că a fost **încălcat art. 1** (interdicția generală a discriminării) din Convenție, constatând că autoritățile ucrainene nu au luat în considerare situația specială a reclamantilor ca persoane strămutate în interiorul țării și i-au discriminat în exercitarea dreptului lor de vot la alegerile locale.

¹. Hotărârea va rămâne definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 (hotărâri definitive) din [Convenția Europeană a Drepturilor Omului](#).

Înlăturare / Limitări privind capacitatea juridică și dreptul de vot

Alajos Kiss împotriva Ungariei

20 mai 2010

Reclamantul și-a pierdut dreptul de vot din cauză că a fost plasat sub protecție din motive psihiatrice. Constituția Ungariei prevede o restrângere automată și generală a dreptului de vot al persoanelor plasate sub protecție.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. După ce a acceptat că retragerea dreptului de vot a urmărit un obiectiv legitim, și anume asigurarea că numai cetățenii capabili să evalueze consecințele propriilor decizii pot participa la treburile publice, Curtea a subliniat că nu putea accepta o interzicere totală a dreptului de vot care să afecteze toate persoanele aflate în stare de protecție, indiferent de starea facultăților mentale ale acestora.

A se vedea, de asemenea: Gajcsi împotriva Ungariei, hotărârea din 23 septembrie 2014; Harmati împotriva Ungariei, hotărârea din 21 octombrie 2004.

Strøbye și Rosenlind împotriva Danemarcei

2 februarie 2021

Cauza privea privarea reclamanților de dreptul de vot, în 1984 și respectiv 2009, ca urmare a înlăturării capacității lor juridice. Reclamanții, ambii recâștigând dreptul de vot la alegerile generale din 2019, s-au plâns că au fost privați de drepturile civice în mod ilegal. Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție, constatând că restricțiile impuse asupra dreptului de vot al reclamanților au fost legale, au urmărit scopul legitim de a asigura ca votanții din alegerile generale să aibă nivelul prevăzut de capacități mintale și au fost proporționale pentru atingerea scopului urmărit. Aceasta a subliniat în special că autoritățile daneze au încercat prin eforturi laudabile să evalueze și să amelioreze răspunsul juridic față de situații ca aceea a reclamanților. De asemenea, a considerat că statul operase în limitele puterii sale discreționare în temeiul Convenției, în special având în vedere calitatea controlului judiciar național al acestor chestiuni. Curtea a hotărât, de asemenea, că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție **coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1**, întrucât a constatat că diferența de tratament între reclamanți a urmărit un scop legitim și că a existat un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Caamaño Valle împotriva Spaniei

11 mai 2021

Cauza privea privarea de dreptul de vot a fiicei reclamantei care avea un handicap psihic. Reclamanta s-a plâns că restricțiile asupra dreptului de vot al fiicei sale i-au încălcat drepturile și au fost discriminatorii.

Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. De asemenea, a hotărât că **nu a fost încălcat art. 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1** și că **nu a existat nicio încălcare a art. 1** (interdicția generală a discriminării) **din Protocolul nr. 12** la Convenție. Curtea a constatat, în special, că „asigurarea că numai cetățenii capabili să evalueze consecințele propriilor decizii pot participa la treburile publice” era unui scop legitim aflat la baza hotărârilor instanțelor interne în legătură cu fiica reclamantei. În continuare, aceasta a considerat că decizia privării de dreptul de vot a fost individualizată și proporțională cu acest scop. În cele din urmă, a considerat că privarea ei de dreptul de vot nu a împiedicat „libera exprimare a opiniei poporului”. De asemenea, Curtea a constatat că autoritățile naționale au ținut seama de statutul special al fiicei reclamantei și nu au supus-o unei discriminări.

Toplak și Mrak împotriva Sloveniei

26 octombrie 2021

Cauza privea pretinsa lipsă de măsuri adecvate pentru a permite reclamanților, care aveau distrofie musculară, să voteze la alegerile pentru Parlamentul European din 2019 și la un referendum național din 2015, și pretinsa lipsă a căilor de atac efective în această privință.

Reclamanții s-au plâns de lipsa unor mijloace judiciare efective prin care ar fi putut solicita în prealabil o secție de votare accesibilă. S-au plâns, de asemenea, de lipsa unei căi de atac efective prin care să ceară compensații pentru că au fost discriminați în exercitarea dreptului lor de vot.

Curtea a constatat **încălcarea art. 13** (dreptul la o cale de atac eficientă) din Convenție **coroborat cu art. 1** (interdicția generală a discriminării) **din Protocolul nr. 12** la Convenție în privința participării la referendumul din 2015 a celor doi reclamanți, că **nu a existat o încălcare a art. 13** din Convenție **coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție **și art. 3 din Protocolul nr. 1** în ceea ce privește alegerile pentru Parlamentul European din 2019 pentru cei doi reclamanți, că **nu a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 12** în privința referendumului din 2015 pentru cei doi reclamanți, că **nu a fost încălcat art. 14** din Convenție **coroborat cu art. 3 din Protocolul nr. 1** în ceea ce privește lipsa de participare a primului reclamant la alegerile pentru Parlamentul European din 2019.

Anatoliy Marinov împotriva Bulgariei

15 februarie 2022

Reclamantul din cauză se plânga că ar fi fost în imposibilitatea să își exercite dreptul de vot pe durata alegerilor parlamentare din Bulgaria din 2017. Dreptul de vot i-a fost retras automat, în conformitate cu Constituția, pe perioada când s-a aflat sub tutelă parțială, din cauza problemelor sale psihice în 2000. Reclamantul a susținut că privarea sa automată de dreptul de vot, din cauză că se afla sub tutelă parțială, fără o evaluare judiciară individuală a fost disproporționată. În opinia sa, excluderea persoanelor cu handicap, inclusiv a celor care suferă de tulburări mintale, de la posibilitatea să voteze la alegeri contravenea standardelor internaționale.

Curtea a constatat **încălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție, constatând că privarea reclamantului în mod nediferențiat de dreptul de vot – fără o evaluare judiciară individuală și exclusiv deoarece se aflase sub tutelă parțială – nu a fost proporțională cu scopul legitim pentru a restricționa dreptul de vot. A observat în special că restricționarea nu a făcut distincția între cei aflați sub tutelă totală și cei sub tutelă parțială. În plus, nimic nu arăta că legiuitorul bulgar a încercat să stabilească un echilibru între interesele concurente sau să evalueze proporționalitatea restricției constituționale așa cum era și să deschidă calea ca instanțele să analizeze capacitatea unei persoane de a-și exercita dreptul de vot, independent de decizia de a plasa respectiva persoană sub tutelă. În speță, reclamantul și-a pierdut dreptul de vot ca urmare a unei restricții automate și generalizate asupra dreptului de vot al celor aflați sub tutelă parțială fără o evaluare judiciară individuală a capacității sale de a vota. Curtea a reiterat că un astfel de tratament generalizat pentru toți cei cu dizabilități intelectuale sau psihiatrice este discutabil și că limitarea drepturilor acestora ar trebui să facă obiectul unui control strict.

Interdicția de a vota a deținuților

A se vedea fișă tematică **„Dreptul de vot al deținuților”**.

Restrângeri ale drepturilor de vot în baza criteriului de rezidență și exercitarea dreptului de vot pentru cetățenii nerezidenți

Py împotriva Franței

11 ianuarie 2005

Reclamantului din această cauză, resortisant francez din Franța continentală, i-a fost refuzat dreptul de a vota la alegerile pentru Congresul din Noua Caledonie pentru motivul că nu putea dovedi cel puțin 10 ani de rezidență în acest teritoriu.

Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. Acesta a subliniat, în special, că, potrivit guvernului francez, motivul pentru a introduce o condiție

privind reședința a fost să asigure că voința persoanelor „interesate” va fi reflectată de consultări și că rezultatul nu va fi modificat printr-un vot masiv exprimat de cei recent sosiți pe teritoriu și care nu au avut legături solide cu acesta. În plus, restrângerea dreptului de vot era o consecință directă și necesară a stabilirii cetățeniei caledoniene. Era posibil ca reclamantul să fi stabilit legături cu Noua Caledonie, însă legea nu putea lua în considerare fiecare caz individual. Prin urmare, condiția reședinței era justificată și urmărea un scop legitim. Istoria și statutul Noii Caledonii – o fază de tranziție înainte dobândirea suveranității depline și parte a unui proces de autodeterminare – erau de așa natură încât pot să fie considerate „cerințe locale” care garantează o restricție la fel de importantă ca și cerința rezidenței de 10 ani, o condiție care a fost, de asemenea, un instrument în alinarea conflictului sângeros.

Sitaropoulos și Giakoumopoulos împotriva Greciei

15 martie 2012 (Marea Cameră)

Reclamanții s-au plâns că, în lipsa unei reglementări asupra acestui punct, nu-și puteau exercita dreptul de vot în țara în care trăiau ca expatriați (Franța), chiar dacă Constituția țării lor de origine (Grecia) prevedea această posibilitate.

Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție**, întrucât perturbarea vieții financiare, de familie și profesionale a reclamanților care ar fi fost provocată dacă aceștia ar fi trebuit să călătorească în Grecia nu ar fi fost atât de disproporționată încât să compromită principiul dreptului lor de vot. Curtea a constatat, în special, că nici dreptul relevant internațional și regional, nici variatele practici ale statelor membre în această sferă nu au dezvăluit o obligație sau un consens care ar cere statelor să ia măsuri pentru exercitarea dreptului de vot de către cetățenii care locuiesc în străinătate.

Shindler împotriva Regatului Unit

7 mai 2013

Această cauză se referea la întrebarea dacă dreptul de vot al unui resortisant britanic care nu are reședința în Regatul Unit din 1982 a fost încălcat de legi electorale care îi împiedică să voteze pe cei care locuiesc în afara Regatului Unit de mai mult de 15 ani.

Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție**. Ținând seama de spațiul de manevră („marjă de apreciere”) care trebuie lăsat Guvernului Regatului Unit în reglementarea alegerilor sale parlamentare, a constatat că legea electorală respectivă nu a mers prea departe în limitarea dreptului la alegeri libere al reclamantului. În această cauză, Curtea a constatat că exista o creștere a nivelului de conștientizare la nivel european a problemelor reprezentate de migrație în ceea ce privește participarea politică în țările de origine și de reședință. Cu toate acestea, niciunul dintre materialele examinate nu a constituit o bază pentru a concluziona că, în conformitate cu legislația în vigoare, statele aveau obligația de a acorda nerezidenților acces nelimitat la acest drept. Deși exista o tendință clară, în dreptul și în practica statelor membre, de a permite nerezidenților să voteze, iar o majoritate semnificativă de state erau în favoarea unui drept de acces nerestricționat, acest lucru nu era suficient pentru a stabili existența unei abordări comune sau a unui consens comun în favoarea drepturilor de vot nelimitate pentru nerezidenți.

Oran împotriva Turciei

8 aprilie 2014

Această cauză a vizat o plângere depusă de un lector universitar care s-a prezentat drept candidat independent neafiliat la un partid în alegerile parlamentare. S-a plâns în special de faptul că cetățenii turci care trăiseră în străinătate mai mult de șase luni nu puteau vota decât pentru listele prezentate de partidele politice și nu pentru candidații independenți ca el însuși, în secțiile de votare organizate la punctele vamale.

Curtea a constatat **neîncălcarea art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție luat separat sau coroborat cu art. 14** (interzicerea discriminării) din Convenție în ceea ce privește imposibilitatea ca votanții nerezidenți să voteze pentru candidați independenți neafiliați la un partid în secțiile de votare organizate la punctele vamale, constatând că măsurile electorale aplicate de autoritățile turce pe durata alegerilor parlamentare nu au afectat

principiul dreptului la libera exprimare a opiniei poporului sau dreptul reclamantului de a candida la alegeri. Curtea a remarcat în special că practica internă a părților contractante nu era deloc uniformă în ceea ce privește drepturile de vot pentru resortisanții expatriați și exercitarea acestor drepturi. În general, art. 3 din Protocolul nr. 1 nu impune părților contractante să le permită cetățenilor care trăiesc în străinătate să-și exercite dreptul de vot. Mai mult, din activitatea Comisiei de la Venetia rezultă că refuzul de a acorda dreptul de vot cetățenilor care locuiesc în străinătate sau limitarea acestui drept nu constituie o restrângere a principiului votului universal. Era necesar echilibrul dintre diferitele interese în joc, cum ar fi alegerea făcută de un stat de a permite cetățenilor expatriați să-și exercite dreptul de vot, considerentele practice și de securitate legate de exercitarea acestui drept și mijloacele tehnice de realizare.

Riza și alții împotriva Bulgariei

13 octombrie 2015

Reclamanții erau un partid politic bulgar, un membru al acestui partid și alți 101 resortisanți bulgari de origine turcă și/sau de religie musulmană care își exercitaseră dreptul de vot în secții de votare din Turcia, unde rezultatele alegerilor generale din Bulgaria din iulie 2009 au fost ulterior anulate prin hotărârea Curții Constituționale. Cei 101 reclamanți susțineau că anularea buletinelor lor de vot constituie o încălcare a drepturilor lor electorale active.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție cu privire la dreptul de vot al celor 101 reclamanți, constatând că, în perspectiva lacunelor din dreptul intern și a lipsei oricărei posibilități de a organiza noi alegeri, hotărârea atacată a Curții Constituționale, care se baza pe argumente pur formale, provocase o încălcare nejustificată a drepturilor lor de a participa la alegerile legislative în calitate de votanți. Curtea a precizat, în special, că nu ignora faptul că organizarea de noi alegeri într-o altă țară suverană, chiar și într-un număr limitat de secții de votare, ar putea întâmpina piedici diplomatice sau organizatorice majore și ar presupune costuri suplimentare. Totuși, a considerat că desfășurarea de noi alegeri, într-o secție de votare în care s-au constatat nereguli grave în procesul electoral săvârșite de comisia electorală în ziua alegerilor, ar fi făcut posibilă concilierea scopului legitim al anulării rezultatelor alegerilor, respectiv păstrarea legalității procesului electoral, cu drepturile subiective ale alegătorilor și ale candidaților la alegerile parlamentare.

Pierderea drepturilor electorale pe perioada procedurii falimentului

Albanese împotriva Italiei

23 martie 2006

Printr-o hotărâre depusă la grefă în iunie 1998, reclamantul și cele trei societăți în care era asociat erau declarați insolabili; în consecință, numele reclamantului fusese înscris în registrul de insolvență. Procedura complexă a falimentului care a urmat a durat până în octombrie 2004. În conformitate cu legislația italiană în vigoare la data faptelor, declarația de faliment personal implica anumite consecințe pentru persoana în cauză, în special pierderea exercitării drepturilor sale electorale pe durata procedurii falimentului, în limita a cinci ani de la data declarării insolvenței. Reclamantul s-a plâns, printre altele, de pierderea dreptului de vot ca urmare a falimentului.

Curtea a hotărât că **a fost încălcat art. 3 din Protocolul nr. 1** la Convenție. A reținut că pierderea drepturilor electorale ale reclamantului pe durata procedurii falimentului a constituit o ingerință clară în exercitarea drepturilor sale în temeiul art. 3 din Protocolul nr. 1. Această ingerință a fost prevăzută de lege. Cu toate acestea, măsura nu a servit alt scop decât acela de a înjosi persoanele care erau declarate în faliment, muștrându-le pur și simplu pentru că erau declarate în stare de insolvență indiferent dacă au comis o infracțiune. Prin urmare, nu urmărea un scop legitim. În plus, Curtea a subliniat că, departe de a fi un privilegiu, votul era un drept protejat de Convenție.

A se vedea de asemenea, printre altele: [Campagnano împotriva Italiei](#) și [Vitiello împotriva Italiei](#), hotărârile din 23 martie 2006; [Bova împotriva Italiei](#) și [Pantuso împotriva Italiei](#), hotărârile din 24 mai 2006; [Chiumiento împotriva Italiei](#), [La Frazia împotriva Italiei](#), și [Vertucci împotriva Italiei](#), hotărârile din 29 iunie 2006; [Vincenzo Taiani împotriva Italiei](#), hotărârea din 13 iulie 2006; [Taiani împotriva Italiei](#), hotărârea din 20 iulie 2006; [La Frazia împotriva Italiei](#), hotărârea din 16 octombrie 2007.

Lecturi suplimentare

A se vedea, în special:

- [Ghid privind art. 3 din Protocolul nr. 1 la Convenția europeană a drepturilor omului – Dreptul la alegeri libere](#), Jurisconsultul Curții Europene a Drepturilor Omului.
-

Contact presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08